

Ruediger Dahlke: Agressie als uitdaging

Zin en betekenis van infectie, allergie, reuma, pijn, hyperactiviteit
Uitgeverij Ankh-Hermes, 2004

Het boek van Dahlke bestaat uit twee delen, waarbij in het eerste deel wordt ingegaan op de wetenschappelijke en maatschappelijke visie op agressie, de oerbeginselen en hoe we onze eigen agressie kunnen herkennen als we onze projecties doorzien. Deel twee gaat vooral in op de ziektebeelden. Hij bespreekt infecties, allergieën, auto-immuunziekten, ziektebeelden van het gebit en hyperactiviteit bij kinderen. Elk ziektebeeld beschrijft hij bijzonder helder en gedetailleerd, steeds met de link naar agressie. Voor wie benieuwd is naar een van deze ziektebeelden en de relatie met agressie is dit boek een aanrader.

Het eerste deel geeft een algemene bespreking over agressie die in principe voor iedereen herkenbaar kan zijn.

Agressie komt van het Latijnse "agredidi" en betekent aanpakken of aanvallen. Zonder agressie begint er niets, een eerste impuls is altijd agressief. Daarmee is wat mij betreft, agressie een volstrekt neutraal begrip. Ongeacht de intentie waarmee agressie ingezet wordt of wat de gevolgen van agressie zijn, is agressie niet meer en niet minder dan een aanzet tot beweging. Zonder beweging is er alleen verstarring, stilstaan.

De bespreking van Dahlke over verscheidene wetenschappelijke en maatschappelijke visies worden onderbouwd met talloze voorbeelden die waarschijnlijk iedereen wel kent: oorlogen, revoluties, voetbalsupporters, de voormalige DDR, enz. Voor wie daarover in een gezelschap eens een ander geluid wil laten horen dan de populistische media, kan bij Dahlke terecht over de institutionalisering van geweld én dat die niet noodzakelijk is.

Het oerbeginsel van agressie wordt door Dahlke gelegd bij het Vuur dat door Prometheus bij de Goden werd weggehaald en aan de mensen gegeven. Vuur is een symbool van uitdaging. Gerelateerd aan vernietiging hoort het bij Mars/Ares, de oorlogsgod. De moed en de vaardigheden van de krijger (Mars) kan ingezet worden om de doelstellingen op de eigen levensweg te bereiken. Vuur als bescherming tegen kou en duisternis hoort in de Godenwereld van de Olympus volgens Dahlke bij Pluto/Hades, de God van de onderwereld, het Rijk der Doden. Alles wat afgestorven is wordt ontbonden en vormt de voedingsbodem voor nieuw leven. Het verwijst naar de cyclus van sterven en geboorte, de transformatie.

Dahlke erkent dat het beschermende vuur bij Hestia hoort, de Godin van de Haard, maar in zijn systeem legt hij het verband met de planeten en dan moet hij wel kiezen voor Pluto. Jammer om zo te schuiven met de archetypen, want juist Hestia verwijst naar het innerlijk thuis, daar waar de transformatie moet plaatsvinden ipv in een strijd buiten.

[NB. In de Griekse Godenmythes is Ares de Oorlogsgod, Hades de God van de onderwereld en Hestia de Godin van de Haard. In de Romeinse Godenmythes is Mars de Oorlogsgod en Pluto de God van het Dodenrijk. De Godin van het Vuur is Vesta, zij wordt bij Dahlke niet benoemd.]

Agressie is zowel schepping als vernietiging, zij zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, zij kunnen niet zonder elkaar. Agressie is een aanzet, een impuls. Agressie kan niet ontkend worden, ontkennen betekent dat het zichzelf gaat manifesteren. Afwijzen van agressie omdat het opgevat wordt als destructief, gewelddadig, betekent ontkennen van de potentie tot daadkracht, doelgerichtheid, een bewust streven. Het verschil tussen Mars - oorlog is explosie - en Pluto - burgeroorlog is implosie - kan herkend worden in ziektebeelden. Mars komt tot uitdrukking bij infecties in de strijd met ziektekiemen, bij allergenen is Pluto in het spel. Bij ziektebeelden als kanker komt na de aanvankelijke Marsfase (een fase van offensieve groei), Pluto sterker aan bod, doordat de kankercellen de gastheer verteren, zonder zich iets aan te trekken van de eigen verliezen en het gevaar zelf ook de dood te vinden. De ontwikkeling van kanker vergelijkt hij met de menselijke ontwikkeling. Marsagressie zet ons in beweging, op weg. Pluto-agressie brengt de innerlijke transformatie tot stand.

Helaas is de vertaling uit het Duits té vaak Germanistisch met lange volzinnen, dat maakt het lezen en doorgronden lastig. Maar de positieve keerzijde is dat de verhoogde concentratie om te begrijpen bijdraagt aan de bewustwording dat agressie een uitdaging kan zijn.

Gea Evenhuis

www.agogischtherapeut.nl